

ਲੇਖਾਕਨ
(224)
ਸਿਖਿਅਕ ਅੰਕਿਤ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਪੱਤਰ

ਕੁਲ ਅੰਕ : 20

ਟਿੱਪਣੀ : (i) ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅੰਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।
(ii) ਉਤਰ ਪੁਸਤਿਕਾ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪੰਨੇ ਉੱਤੇ ਆਪਣਾ ਨਾਮ, ਰੋਲ ਨੰਬਰ, ਏ.ਆਈ. ਨਾਮ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਾ ਲਿਖੋ।

1. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉਤਰ ਲਗਭਗ 40-60 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਦਿਓ। (2)
(ੳ) ਲੇਖਾਕਨ ਜਾਂ ਬਹੀਖਾਤੇ ਵਿਚ ਫਰਕ ਦਸੋ।
(ਅ) “ਲੇਖਾਕਨ ਸਮੀਕਰਣ ਹਰ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਸਮਾਨ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।” ਕੁਝ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਇਕ ਕਥਨ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰੋ। (ਪਾਠ-4 ਦੇਖੋ)
2. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉਤਰ ਲਗਭਗ 40-60 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਦਿਓ। (2)
(ੳ) ਰੋਕੜ/ਨਕਦ ਬਹੀ ਅਤੇ ਪਾਸਬੁਕ ਦੇ ਬਕਾਇਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਫਰਕ ਦੇ ਕਾਰਣਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ। (ਪਾਠ-8 ਦੇਖੋ)
(ਅ) ਵਪਾਰਕ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਕੀ ਹੈ ? ਵਪਾਰਕ ਲੈਣ ਦੇਣ ਦੇ ਪੰਜ ਉਦਾਹਰਣ ਦਿਓ। (ਪਾਠ-1 ਦੇਖੋ)
3. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉਤਰ ਲਗਭਗ 40-60 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਦਿਓ। (2)
(ੳ) ਸੇਲ ਵਾਪਸੀ ਬਹੀ ਦਾ ਅਰਥ ਦਸੋ। ਉਸ ਦਾ ਖਾਕਾ ਬਣਾਓ। (ਪਾਠ-9 ਦੇਖੋ)
(ਅ) ਪੂੰਜੀਗਤ ਸੰਚੇ ਦੇ ਉਪਯੋਗ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੱਸੋ। (ਪਾਠ-13 ਦੇਖੋ)
4. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉਤਰ ਲਗਭਗ 100-150 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਦਿਓ। (4)
(ੳ) ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਲੈਣ-ਦੇਣਾਂ ਲਈ ਲੇਖਾਕਨ ਸਮੀਕਰਣ ਦਿਖਾਓ : (ਪਾਠ-4 ਦੇਖੋ)
i) ਗੋਬਿੰਦ ਨੇ 25,000 ਨਕਦ ਦੇ ਨਾਲ ਵਪਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ
ii) ਸੁਨੀਤਾ ਤੋਂ 10 ਹਜ਼ਾਰ ਦਾ ਸਮਾਨ ਖਰੀਦਿਆ
iii) ਸੋਹਮ ਨੂੰ 1,800 ਦਾ ਮਾਲ ਵੇਚਿਆ
iv) ਗੋਬਿੰਦ ਨੇ ਵਪਾਰ 'ਚੋਂ 5,000 ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਏ
(ਅ) ਨਕਦ/ਰੋਕੜ ਬਹੀ ਵਿਚ 7800 ਰੁਪਏ ਦਾ ਬੈਂਕ ਬਕਾਇਆ ਦਿਖ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੈਸ਼ ਬੁਕ ਰੁਪਏ 7 ਦਾ ਬੈਂਕ ਬੈਲੰਸ ਦਿਖਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਰੋਕੜ ਬਹੀ ਦੀ ਪਾਸਬੁਕ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਕਰਨ ਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਤਰੁੱਟੀਆਂ ਵੇਖੀਆਂ ਗਈਆਂ : (ਪਾਠ-8 ਦੇਖੋ)
i) ਰੁ. 3,000 ਦਾ ਬੈਂਕ ਵਿਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਚੈਕ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ,
ii) ਰੁ. 1,500 ਦਾ ਚੈਕ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪਰ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਹਾਲੀਂ ਤਕ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ।
iii) ਬੈਂਕ ਵਲੋਂ 2000/- ਰੁ. ਦੇ ਬੀਮਾ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
iv) ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ 400 ਰੁ. ਬੈਂਕ ਵਿਆਜ ਰਿਣ
v) ਬੈਂਕ ਫੀਸ ਰੁ. 100

- vi) ਗਾਹਕ ਵਲੋਂ 4000 ਸਿੱਧੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ।
- vii) ਬੈਂਕ ਸਮਾਧਾਨ ਵੇਰਵਾ ਤਿਆਰ ਕਰੋ।

5. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉਤਰ ਲਗਭਗ 100-150 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਦਿਓ। (4)

- (ੳ) ਕਿਸੇ ਛੇ ਨੁਕਤਿਆਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਤੇ ਸੰਚਿਆਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਫਰਕ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ। (ਪਾਠ-13 ਦੇਖੋ)
- (ਅ) ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਲੈਣ ਦੇਣਾਂ ਤੋਂ 'ABC ਉਪਕ੍ਰਮ' ਦੀ ਖਰੀਦ ਬਹੀ ਤਿਆਰ ਕਰੋ- (ਪਾਠ-9 ਦੇਖੋ)

2012

ਜਨਵਰੀ 03 ਸਨ ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਕਲਜ਼, ਗਾਜੀਆਬਾਦ ਤੋਂ ਖਰੀਦਿਆ :

100 ਟਿਊਬਾਂ @ ਰੁ. 40 ਪ੍ਰਤੀ

500 ਟੇਬਲ ਫੈਨ @ 500 ਪ੍ਰਤੀ

ਵਪਾਰਕ ਛੋਟ 10%

ਜਨਵਰੀ 11 ਰਵੀ ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਕ ਕੰਪਨੀ, ਅਮਰੋਹਾ ਤੋਂ ਮਾਲ ਖਰੀਦਿਆ :

300 ਬਲਬ @ ਰੁ. 10 ਪ੍ਰਤੀ

240 ਪ੍ਰੈਸਾਂ @ ਰੁ. 200 ਪ੍ਰਤੀ

ਵਪਾਰਕ ਛੋਟ 15%

ਜਨਵਰੀ 15 ਮਾਡਰਨ ਫਰਨੀਚਰ ਹਾਊਸ, ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਫਰਨੀਚਰ ਖਰੀਦਿਆ :

10 ਕੁਰਸੀਆਂ @ ਰੁ. 1,200 ਪ੍ਰਤੀ ਕੁਰਸੀ

3 ਮੇਜ਼ਾਂ @ ਰੁ. 4,000 ਪ੍ਰਤੀ ਮੇਜ਼

ਜਨਵਰੀ 20 ਰਫਤਾਰ ਫੈਨਜ਼ ਇੰਡੀਆ, ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਨਕਦ ਖਰੀਦਿਆ :

50 ਪੱਖੇ @ ਰੁ. 1,400 ਪ੍ਰਤੀ ਪੱਖਾ

ਜਨਵਰੀ 28 ਰਾਮ ਐਂਡ ਲਛਮਣ ਕੰ., ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਖਰੀਦਿਆ :

250 ਟਿਊਬਾਂ @ ਰੁ. 45 ਪ੍ਰਤੀ ਟਿਊਬ

6. ਵਿਸਤਾਰ ਸਹਿਤ ਸਮਝਾਓ ਕਿ ਟੈਲੀ ਵਿਚ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। (6)

(ਪਾਠ-17 ਦੇਖੋ)

ਮੈ. ਗਰੀਬ ਚੰਦ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼ ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਲੈਣ-ਦੇਣਾਂ ਤੋਂ ਰੋਜ਼ਾਨਾਮਚਾ ਤਿਆਰ ਕਰੋ ਅਤੇ ਖਾਤਾ ਬਹੀ 'ਚ ਕਰੋ:

ਤਰੀਕ ਵੇਰਵਾ

2012

ਅਪ੍ਰੈਲ 01 ਹੱਥ 'ਚ ਰੋਕੜ 11,500

ਅਪ੍ਰੈਲ 01 ਹਥਲੇ ਮਾਲ ਦਾ ਸਟਾਕ 12,500

ਅਪ੍ਰੈਲ 01 ਬੈਂਕ ਬਕਾਇਆ 20,000

ਅਪ੍ਰੈਲ 01 ਰਮੇਸ਼ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ 1,000

ਅਪ੍ਰੈਲ 01 ਤਾਰਾ ਚੰਦਾਨ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ 2,000

ਅਪ੍ਰੈਲ 02 ਮਨਮੋਹਨ ਨੂੰ ਮਾਲ ਵੇਚਿਆ 15,000

ਅਪ੍ਰੈਲ 04 ਨਕਦ ਵਿਕਰੀ 7,000

ਅਪ੍ਰੈਲ 07 ਰਘੁਵੰਸ਼ੀ ਨੂੰ ਮਾਲ ਵੇਚਿਆ 4,000

ਅਪ੍ਰੈਲ 09	ਰਮੇਸ਼ ਤੋਂ ਮਾਲ ਖਰੀਦਿਆ	1,250
ਅਪ੍ਰੈਲ 15	ਤਾਰਾ ਚੰਦਾਨੀ ਨੂੰ ਮਾਲ ਵੇਚਿਆ	2,000
ਅਪ੍ਰੈਲ 18	ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ	400
ਅਪ੍ਰੈਲ 21	ਮਨਮੋਹਨ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ	6,000
ਅਪ੍ਰੈਲ 28	ਵਾਪਰੀ ਨੇ ਮਾਲ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਪ੍ਰਯੋਗ ਲਈ ਲਿਆ	1,000
ਅਪ੍ਰੈਲ 30	ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ	5,000